

Jo! Der stod altså Fanø-briggen strandet, så ganske nær ved land, at man med nogle få åretag kunne nå derud i jollen, den samme jolle, der den foregående nat var kæntret med mandskabet fra briggen, otte mand i alt og alle omkomne. Vejret var roligt nu, luften sigtbar, søen i ringe bevægelse, ingen begreb, hvordan denne sære ulykke kunne være sket – på den hjemlige ø...

Briggen "Claus" var bygget på Fanø og havde rederiet der. Kaptajnen og styrmanden var begge fra Nordby, unge mænd med fortrinligt sømandskab som fanøboerne flest. De havde faret på søen al deres tid, langvejs borte, og kun en sjælden gang kom de hjem på et kort besøg. Netop på en sådan flygtig visit havde de gæstet øen, et par uger før katastrofen indtraf. Kaptajnen havde sin fader og kæreste der, styrmanden sin gamle moder, der sad ene og bedrøvet, hun havde den gang nyligt mistet en søn. Briggen Claus havde haft en lang sommerrejse på Vestindien efter sukker. Ved Asiatisk Plads i København var ladningen bleven losset, og herfra var det, at kaptajnen og styrmanden havde set lejlighed til en hastig fanøtur for endelig engang igen at hilse på slægt og venner, inden skibet skulle gå videre. I Kragerø var der bleven indtaget trælast, bestemt til Bristol, og den 24. november forlod skibet Norge. Nu hører man intet til skibet, før det står menneskeforladt på Fanø strand om morgenen den 1. december. Hvad der er hændt i mellemtiden, må man mest gisne sig til. Der kom hårdt og stormfuldt vejr af vest, og skibet har haft en besværlig sejlads ned gennem Vesterhavet. Besætningen var lutter unge folk mellem seksten og tredive år, de må have slidt hårdt i det, fået ringe søvn og sagtens været udmattede, da de er nået ud for Horns Rev. Her har skibet været i betryk, storrigningen er gået overbord, og i følge skibets logbog er forrigningen bleven kappet den 30. november om morgenen. Fra samme dags middag er logbogen ikke ført, skibet har drevet omkring uden styreevne, og mandskabet har næppe rigtig vidst, hvor det befandt sig; der var regntykning nu og da. Samme aften, lidt hen på mørkningen, må ulykken være kommen. Skibet er pludselig grundstødt, og i den tro, at man stod på det frygtede Horns Rev, har mandskabet i angst og overilelse forladt alt og er gået i skibsbåden, der på den uforklarligste måde næsten straks må være kæntret. Få minutter efter er sagaen ude.

Den næste morgen tidlig, idet gryende dagslys, kommer der cyklende inde fra Nordby en ung håndværker ud til Fanø Vesterstrand, hvor han vil samle rav i havstokken. De sidste dages strenge vejr er i nattens løb stilnet af, jævnt og stilfærdigt slikker bølgerne den hvide strand, så ravsamlere har håb om at finde, hvad han søger, i den opskyllede bræmme af snegle og tangplanter lige ved havkanten. Forbavset ser han - og næppe vil han tro sine egne øjne - at der står et havareret skib ikke langt fra land, og at det nøje ligner briggen Claus. Han står længe og stirrer derud og fatter ikke, hvad der dog kan være i vejen; som alle folk i Nordby ved han jo, at Claus skulle være under sejlads til Bristol nu. Han lægger cyklen og går så langt hen ad stranden, at han kan se skibets agterspejl. Jo, der er ingen tvivl længere, han kan tydeligt læse navnebrættet: Claus af Nordby Hvad skal dog dette betyde! Claus strandet hjemme på Fanø - og ikke et menneske at se ombord! Han går endnu et stykke vej frem ad stranden helt i vildrede og med blikket uafsladeligt hæftet på skibet, som om han ventede, at en skikkelse skulle træde ud af kahyttdøren og vinke et beroligende "Godmorgen" ind til ham - da støder hans fod mod noget blødt lige i bølgeslikket, han ser hastigt ned for sig og springer et par forskræmte skridt tilbage: - det er et menneske, et inddrevet lig, som fuldt påklædt ligger næsegrus og underligt sammentrukket, ligesom boret ned i sandet. Han står nogle øjeblikke som stivnet, går så tøvende hen og bøjer sig over liget, tager det forsigtigt ved armene, løfter ved overkroppen og vender hovedet op ad, ansigtet er blodigt og sandfyldt, læberne svulne, øjnene kun halvt lukkede, men blikket brustent han ser og ser og synes, han skulle kende trækkene, skægget - jo, nu går det som et jag igennem hans bevidsthed, at liget er kaptajnen fra Claus.

Hen på formiddagen blev de andre syv lig fundne på Fanø strand. De havde forskrabede ansigter og hænder; deres døds kamp har været fortvivlet, de har stridt i mørket, har svømmet og tumlet som i blinde,

intet lys i land har vist dem den korte vej ind. Et enkelt af ligene lå længere oppe på stranden end de øvrige; det var styrmanden, et meget kraftigt menneske. Han må være nået levende gennem brændingen og har kravlet et stykke frem ad den skrånende strand, indtil kræfterne har svigtet ham, og han er bleven liggende hjælpeløs på sin fødeø og har i nattens løb udåndet der, et kvarters gang fra sin egen hjemby, hvor han så nylig var bleven fejret velkommen hjem. Man står på stranden og undres. Så besynderlig en hændelse! Det plejer ellers at være forlis langt borte, fjernt henne i verden, der berøver fanøkvinderne deres fædre, mænd, kærester, brødre. Men slippe uskadt over oceanet, stryge i alskens vejr mellem skær og under klippekyst som så mangan stærkt bygget og vel ført fanøskude har gjort det før Claus - og så grundstøde og omkomme derhjemme på den bitte lille ø, den næppe synlige prik på verdenskortet - det er ikke til at forstå. Og med uhyggefølelse og selvbebrejdelse tænker fanøboerne på, at den aften, da Claus strandede, var de til indvielse af et forsamlingshus bare ti minutters vej fra strandingsstedet. Også kaptajnens fader var med. Det blæste endnu stødvist med springende pålandsvind og nogen sø, men ingen fandt på at gå til stranden og se efter truede skibe, end ikke strandfogeden – man havde jo levet sig ind i en fast forestilling om, at på Fanø kom der ingen strandinger. I forsamlingshuset var højtidelighed og fest fra om aftenen klokken syv til midnat. Netop i disse timer har de otte sømænd kæmpet forgæves for livet, uden at en hånd har været rakt dem til hjælp.

Det er underligt at ro i jollen ud til briggen og komme om bord i det forladte skib. Når undtages den havarerede rigning har skibet ikke skade nogetsteds. Det er en solid skude, nybygget og veludhalet, støt står den i sandgrunden.

(Fra L. Mylius-Erichsen – På den hjemlige ø. Strandingshistorier. 2012. Oprindeligt udgivet i 1900)